

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

ÖMER YILDIZ BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2014/6471)

Karar Tarihi: 19/7/2017

İKİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Engin YILDIRIM
Üyeler : Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Recep KÖMÜRCÜ
Celal Mümtaz AKINCI
Recai AKYEL
Raportör Yrd. : Leyla Nur ODUNCU
Başvurucu : Ömer YILDIZ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 12/5/2014 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

8. Başvurucu, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı bünyesinde endüstri mühendisi olarak görev yaptığı dönemdeki eylemleri ile ilgili olarak hakkında yapılan idari soruşturma ve adli kovuşturmada gizlilik ilkesine, masumiyet karinesine aykırı eylemler nedeniyle şeref ve itibarının rencide edildiğini iddia etmiştir.

9. Başvurucu tarafından, belirtilen eylemler nedeniyle 7/9/2004 tarihinde manevi tazminat istemli tam yargı davası açılmıştır.

10. Samsun İdare Mahkemesinin 25/11/2005 tarihli ve E.2005/209 K.2005/2055 sayılı kararıyla davanın reddine hükmedilmiştir.

11. Başvurucunun temyizi üzerine Danıştay Beşinci Dairesinin 30/9/2009 tarihli ve E.2009/3826, K.2009/4925 sayılı kararı ile İlk Derece Mahkemesi hükmünün bozulmasına karar verilmiştir.

12. Davalı idarenin karar düzeltme istemi, aynı Dairenin 19/10/2010 tarihli ve E.2010/1266, K.2010/6000 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

13. Bozma kararına uyularak yapılan yeniden incelemede, Samsun 1. İdare Mahkemesinin 26/7/2011 tarihli ve E.2010/1564, K.2011/950 sayılı kararıyla davanın kısmen kabulüne hükmedilmiştir.

14. Davalı idarenin temyizi üzerine Danıştay Beşinci Dairesinin 25/12/2012 tarihli ve E.2011/8505, K.2012/9311 sayılı kararı ile İlk Derece Mahkemesi hükmünün bozulmasına karar verilmiştir.

15. Bozma kararına uyularak yapılan yeniden incelemede, Samsun 1. İdare Mahkemesinin 17/4/2013 tarihli ve E.2013/490, K.2013/355 sayılı kararı ile davanın reddine hükmedilmiştir.

16. Başvurucunun temyizi üzerine Danıştay Beşinci Dairesinin 14/2/2014 tarihli ve E.2013/8459, K.2014/1048 sayılı kararı ile İlk Derece Mahkemesi hükmünün onanmasına karar verilmiştir. Başvurucu bu kararı 8/5/2014 tarihinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) üzerinden öğrendiğini beyan etmiştir.

17. Başvurucu 12/5/2014 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

18. Mahkemenin 19/7/2017 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

19. Başvurucu, makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

A. Kabul Edilebilirlik Yönünden

20. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

B. Esas Yönünden

21. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin idari yargılamanın süresi tespit edilirken sürenin başlangıç tarihi olarak davanın ikame edildiği tarih; sürenin sona erdiği tarih olarak -çoğu zaman icra aşamasını da kapsayacak şekilde- yargılamanın sona erdiği, yargılaması devam eden davalar yönünden ise Anayasa Mahkemesinin makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin şikâyetle ilgili kararını verdiği tarih esas alınır (*Selahattin Akyıl*, B. No: 2012/1198, 7/11/2013, §§ 45, 47).

22. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyuşmazlıklara ilişkin idari yargılama süresinin makul olup olmadığı değerlendirilirken yargılamanın karmaşıklığı ve kaç dereceli olduğu, tarafların ve ilgili makamların yargılama sürecindeki tutumu ve başvurusunun yargılamanın süratle sonuçlandırılmasındaki menfaatinin niteliği gibi hususlar dikkate alınır (*Selahattin Akyıl*, § 41).

23. Anılan ilkeler ve Anayasa Mahkemesinin benzer başvurularda verdiği kararlar dikkate alındığında somut olayda yaklaşık 9 yıl 5 aylık yargılama süresinin makul olmadığı sonucuna varmak gerekir.

24. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

25. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

“Esas inceleme sonunda, başvurunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...”

26. Başvurucu, manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

27. Somut olayda makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır.

28. İhlal tespitiyle giderilemeyecek olan manevi zararları karşılığında başvurucuya net 9.600 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

29. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 206,10 TL harçtan oluşan yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın **KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA**,

B. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan makul sürede yargılanma hakkının **İHLAL EDİLDİĞİNE**,

C. Başvurucuya net 9.600 TL manevi tazminat **ÖDENMESİNE**, tazminata ilişkin diğer taleplerin **REDDİNE**,

D. 206,10 TL harçtan oluşan yargılama giderinin **BAŞVURUCUYA ÖDENMESİNE**,

E. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvurunun Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal **FAİZ UYGULANMASINA**,

F. Kararın bir örneğinin Samsun 1. İdare Mahkemesine (E.2013/490, K.2013/355) **GÖNDERİLMESİNE**,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına **GÖNDERİLMESİNE** 19/7/2017 tarihinde **OYBİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkan
Engin YILDIRIM

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Recai AKYEL